

**RTU studiju kurss "Iekļaujošās un speciālās pedagoģijas risinājumi dažādībai"****0L000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

|                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kods                                                | LA0438                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Nosaukums                                           | Iekļaujošās un speciālās pedagoģijas risinājumi dažādībai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Studiju kursa statuss programmā                     | Obligātais/Ierobežotās izvēles                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Atbildīgais mācītspēks                              | Dina Bethere - Doktors, Profesors                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Mācītspēks                                          | Mārīte Rozenfelde - Doktors, Asociētais profesors                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Apjoms daļās un kredītpunktos                       | 1 daļa, 6.0 kredītpunkti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Studiju kursa īstenošanas valodas                   | LV                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Anotācija                                           | Studiju kursa apguvē tiek padziļinātas zināšanas par nozaru pedagoģijas pētījumu iespējām speciālajā un iekļaujošajā pedagoģijā; piedāvāti inovatīvi risinājumi izglītības pētījumos cilvēka faktora dimensijā; students kā pedagogs un kā pētnieks pilnveido pedagoģisko kompetenci dažādības aspektā; dažādība tiek skatīta plašā spektrā, pievēršot uzmanību izglītības saturam un kvalitātei; atbilstošās mērķgrupas mācīšanās vajadzībām. Kursa mērķis ir pilnveidot studentu pedagoģisko kompetenci iekļaujošās un speciālās pedagoģijas kontekstā, teorētiski pamatot un praktiski veikt pētījumus un labajā praksē pamatotas pārmaiņas praksē dažādības kontekstā, īstenojot pētniecisko darbību, ievērojot speciālās un iekļaujošās pedagoģijas specifiku, un veicināt motivāciju tālākai akadēmiskai un profesionālai izaugsmei.                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs | Kursa mērķis – pilnveidot studentu pedagoģisko kompetenci iekļaujošās un speciālās pedagoģijas kontekstā, teorētiski pamatot un praktiski veikt pētījumus un labajā praksē pamatotas pārmaiņas praksē dažādības kontekstā, īstenojot pētniecisko darbību, ievērojot speciālās un iekļaujošās pedagoģijas specifiku, un veicināt motivāciju tālākai akadēmiskai un profesionālai izaugsmei.<br>Uzdevumi:<br>1. Teorētiski pamatot dažādības konceptu un tās daudzveidīgo skatījumu (iekļaujošā pedagoģija un speciālās pedagoģijas mijsakarības);<br>2. Formulēt un iedzīvināt studentu pētniecisko lietpratību, integrējot speciālās pedagoģijas, iekļaujošās pedagoģijas jaunākās zinātniskās atziņas un inovatīvās idejas starpdisciplinārā kontekstā, analizējot praksi un piedāvājot pedagoģiskus risinājumus;<br>3. Izvērtēt speciālo vajadzību daudzveidību un pedagoģiskās kompetences, kādas nepieciešamas, lai nodrošinātu atbilstošo mērķgrupu mācīšanās vajadzības;<br>4. Nostiprināt profesionālās ētikas standartus un to izpratni un ievērošanu speciālās un iekļaujošās pedagoģijas kontekstā, risinot dažādības pedagoģiskos jautājumus. |
| Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi     | Studējošie patstāvīgā darba ietvaros izstrādā divos starppārbaudījumos noteiktos darbus: “Zinātnisko rakstu par speciālo un iekļaujošo pedagoģiju kritisks izvērtējums” un “Iekļaujošās un speciālās pedagoģijas zināšanu, prasmju un attieksmju integrācija praktiskajā darbā (inovatīvi risinājumi praksē)”, un gatavo prezentāciju par vienas profesionālas un zinātniskas problēmas dažādības kontekstā risinājumu un pašvērtējumu par iegūtajām zināšanām, prasmēm un attieksmēm un praktisko pieredzi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Literatūra                    | <p>Obligātā/Obligatory:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Crockett, J. B., Billingsley, B. S., Boscardin, M. L. (ed.) (2018). Handbook of leadership and administration for special education. New York: Routledge, Taylor &amp; Francis Group</li> <li>2. Crutchley, R. (2018). Special Needs in the Early Years : partnership and participation. Los Angeles; London: SAGE</li> <li>3. Day, T., Travers J. (2012). Special and inclusive education : a research perspective. New York, NY: Peter Lang</li> <li>4. Freimanis, I. (2007). Ieskats speciālās skolas darbā. Rīga: RaKa.</li> <li>5. Liepiņa, S. (2008). Speciālā psiholoģija. Rīga: RaKa.</li> <li>6. Little C. (ed.) (2017). Supporting social inclusion for students with autism spectrum disorders : insights from research and practice. Abingdon, Oxon; New York, NY: Routledge.</li> <li>7. Ring, E., Daly, P. and Wall, E. (eds.) (2018)..Autism from the inside out : a handbook for parents, early childhood, primary, post-primary and special school settings. Oxford; Bern; Berlin: Peter Lang</li> <li>8. Staves, L.(2019). Very special maths : developing thinking and maths skills for pupils with severe or complex learning difficulties. Abingdon, Oxon ;New York, NY: Routledge</li> <li>9. Turkington, C., Harris, J. (ed). (2006). The Encyclopedia of Learning Disabilities. New York: American Bookworks.</li> <li>10. Uusiautti, S. Määttä, K. (eds.) (2018). New methods of special education. Berlin : Peter Lang.</li> <li>11. Walton, E. (2025). The Knowledge of Inclusive Education An Ecological Approach. New York: Routledge</li> </ol> <p>Papildu/Additional:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Bishop, D. V. M., Snowling, M. J., Thompson, P. A., Greenhalgh, T., consortium, CATALISE &amp; O'Hare, A. (2017). Phase 2 of CATALISE: a multinational and multidisciplinary Delphi consensus study of problems with language development: Terminology. Journal of Child Psychology and Psychiatry. DOI: 10.1111/jcpp.12721</li> <li>2. Comer, J. R. Fundamentals of Abnormal Psychology: Third Edition. New-York: Worth Publishers, 2002.</li> <li>3. Cowie, H. (2012). From birth to sixteen: Children's health, social, emotional and linguistic development. London and New York: Routledge, Taylor &amp; Francis group.</li> <li>4. Filjoza, I. (2016). Bērns grib mani nokaitināt: Saprast, kas notiek ar bērnu vecumā no 6 līdz 11 gadiem. Rīga: Jumava.</li> <li>5. Grandin, T. &amp; Panek, R. (2014). The Autistic Brain: Exploring the Strength of a Different Kind of Mind: An extraordinary source of inspiration. United Kingdom: Clays Ltd.</li> <li>6. Bundschuh, K. (2005). Einführung in die Sonderpädagogische Diagnostik. 6. Auflage. München/Basel: Ernst Reinhardt Verlag.</li> <li>7. Karmilova, K., Karmilova-Smita, A. (2013). Iepazīsti savu bērnu: Vecāku ceļvedis bērna agrīnajā attīstībā. Rīga: J.L.V.</li> <li>8. Kronberga, I., Judins, A., Rinkevics, A. [u.c.] (2014). Social inclusion : preventive measures of childrens anti-social behavior. [Rīga]: Providus.</li> <li>9. Landrāte, E., Tūbele, S. (2011). Autisms un saskarsme. Rīga: RaKa.</li> <li>10. Lūse, J., Miltiņa, I., Tūbele, S. (2012). Logopēdijas terminu skaidrojošā vārdnīca. Rīga: RaKa.</li> <li>11. MacBlain, S., Long, L., Dunn, J. (2015). Dyslexia, literacy and inclusion: child-centred perspectives. London : Sage Publications</li> <li>12. Medne, D. (2007). Kā strādāt ar hiperaktīviem bērniem. Rīga: RaKa.</li> <li>13. Miltiņa, I. (2008). Skolotāja logopēda darba mape. Rīga: RaKa.</li> <li>14. Neubauer, K. (2016). Speech-Language Therapy and Neurogenic Disorders of Communication. Hradec Kralove: Pavel Mervart.</li> <li>15. Rasell, M. and Iarskaia-Smirnova, E. (ed.) (2016). Disability in Eastern Europe and the Former Soviet Union : history, policy and everyday life, London; New York: Routledge, Taylor &amp; Francis Group.</li> <li>16. Roddam, H., Skeat J. (2010). Embedding Evidence-Based Practice in Speech and Language Therapy: International Examples. U.K.: Wiley-Blackwell.</li> <li>17. Rozenfelde, M. (2016). Skolēnu ar speciālajām vajadzībām iekļaušanas vispārējās izglītības iestādēs atbalsta sistēma: promocijas darba kopsavilkums doktora grāda iegūšanai pedagoģijas nozarē. Rīga: Latvijas Universitāte.</li> </ol> |
| Nepieciešamās priekšzināšanas | Kursa apguvei nav nepieciešamas priekšzināšanas.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

#### Studiju kursa saturs

| Saturs                                                                                                                                                                               | Pilna un nepilna laika klātienes studijas |                | Nepilna laika neklātienes studijas |                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------|------------------------------------|----------------|
|                                                                                                                                                                                      | Kontakt stundas                           | Patstāv. darbs | Kontakt stundas                    | Patstāv. darbs |
| Iekļaujošās pedagoģijas koncepts un aktuālie pētījumi.                                                                                                                               | 4                                         | 10             | 0                                  | 0              |
| Mācīšana un mācīšanās iekļaujošā klasē, diferencēts mācību process.                                                                                                                  | 6                                         | 12             | 0                                  | 0              |
| Vērtēšana un izvērtēšana iekļaujošā klasē.                                                                                                                                           | 6                                         | 12             | 0                                  | 0              |
| Iekļaujošās mācību vides organizēšanas nosacījumi.                                                                                                                                   | 4                                         | 10             | 0                                  | 0              |
| Iekļaujošās vides pedagoģiskā pārvaldība.                                                                                                                                            | 4                                         | 10             | 0                                  | 0              |
| Speciālās pedagoģijas koncepts, tās nozīme nozaru pedagoģijas kontekstā.                                                                                                             | 2                                         | 8              | 0                                  | 0              |
| Pētniecības metodes speciālajā pedagoģijā, pētniecisko datu interpretācija.                                                                                                          | 2                                         | 8              | 0                                  | 0              |
| Speciālās izglītības mērķgrupas, vajadzības, pedagoģiskā procesa īpatnības un optimālas mācību vides veidošanas nosacījumi.                                                          | 12                                        | 20             | 0                                  | 0              |
| Speciālo vajadzību diagnostika, korekcijas iespējas un prasme darboties atbalsta komandā.                                                                                            | 4                                         | 10             | 0                                  | 0              |
| Iegūto zināšanu transformācija praktiskajā darbībā un to radoša interpretācija un izmantošana, kritiski analizējot izglītības problēmas dažādības kontekstā, veidojot savu izpratni. | 2                                         | 10             | 0                                  | 0              |
| Pētnieka un pedagoga profesionālā darbība, balstoties teorijās, pierādījumos balstītā praksē.                                                                                        | 2                                         | 10             | 0                                  | 0              |
| Kopā:                                                                                                                                                                                | 48                                        | 120            | 0                                  | 0              |

#### Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

| Sasniedzamie studiju rezultāti                                                                                                                                                                                                                                                  | Rezultātu vērtēšanas metodes                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Prot formulēt galvenos jēdzienus (dažādība, speciālā pedagogija, logopēdija, pedagoga profesionālā kompetence, iekļaujošā pieeja u. c.) un izskaidrot to būtību un saturu; veido izpratni par izglītības zinātnēm un to apakšnozarēm.                                           | Zinātnisko rakstu par speciālo un iekļaujošo pedagogiju kritisks izvērtējums.                                                                                                                                                                                                                    |
| Izprot mācīšanu un mācīšanos iekļaujošā klasē: diferencētu mācību procesu, vērtēšanu un izvērtēšanu iekļaujošā klasē, iekļaujošas mācību vides organizēšanas nosacījumus un iekļaujošas klases vides pedagogiskās pārvaldības principus.                                        | Zinātnisko rakstu par speciālo un iekļaujošo pedagogiju kritisks izvērtējums.                                                                                                                                                                                                                    |
| Ir izpratne par speciālās izglītības mērķgrupām un zina to vajadzības; ir izpratne par pedagogiskā procesa organizēšanu šīm mērķgrupām un optimālu mācīšanās vidi dažādības kontekstā.                                                                                          | Zinātnisko rakstu par speciālo un iekļaujošo pedagogiju kritisks izvērtējums.                                                                                                                                                                                                                    |
| Prot formulēt un demonstrēt iegūtās zināšanas par komunikāciju komandu darbā izglītības institūcijās dažādības kontekstā.                                                                                                                                                       | Zinātnisko rakstu par speciālo un iekļaujošo pedagogiju kritisks izvērtējums.<br>Iekļaujošās un speciālās pedagogijas zināšanu, prasmju un attieksmju integrācija praktiskajā darbā, izmantojot pētījumos balstītus un pierādītus paņēmienus.                                                    |
| Spēs iegūtās zināšanas izmantot praktiskajā darbībā, sistēmiski un kritiski vērtējot dažādības kontekstus speciālajā un iekļaujošajā pedagogijā, analizējot, diskutējot, argumentēti aizstāvēt savu viedokli.                                                                   | Zinātnisko rakstu par speciālo un iekļaujošo pedagogiju kritisks izvērtējums.<br>Iekļaujošās un speciālās pedagogijas zināšanu, prasmju un attieksmju integrācija praktiskajā darbā, izmantojot pētījumos balstītus un pierādītus paņēmienus.                                                    |
| Pratīs modelēt mācīšanu un mācīšanos iekļaujošā klasē diferencētā mācību procesā, praksē izstrādājot vērtēšanas un izvērtēšanas piemērus, organizējot iekļaujošu mācību vidi un to pedagogiski pārvaldot.                                                                       | Zinātnisko rakstu par speciālo un iekļaujošo pedagogiju kritisks izvērtējums.<br>Iekļaujošās un speciālās pedagogijas zināšanu, prasmju un attieksmju integrācija praktiskajā darbā, izmantojot pētījumos balstītus un pierādītus paņēmienus.                                                    |
| Atpazīs speciālās izglītības mērķgrupu vajadzības; ar izpratni, pēctecīgi un sistematizēti rīkosies, lai pedagogiskajā procesā nodrošinātu šīm mērķgrupām optimālu mācīšanās vidi.                                                                                              | Iekļaujošās un speciālās pedagogijas zināšanu, prasmju un attieksmju integrācija praktiskajā darbā, izmantojot pētījumos balstītus un pierādītus paņēmienus.                                                                                                                                     |
| Pratīs iekļauties un sadarboties komandā dažādības kontekstos, sadarbojoties ar kolēģiem, atbalsta speciālistiem, skolēniem, vecākiem, skolas administrāciju.                                                                                                                   | Iekļaujošās un speciālās pedagogijas zināšanu, prasmju un attieksmju integrācija praktiskajā darbā, izmantojot pētījumos balstītus un pierādītus paņēmienus.                                                                                                                                     |
| Spēs integrēt zināšanas, prasmes un attieksmes, lai patstāvīgi formulētu un kritiski analizētu sarežģītas profesionālas un zinātniskas problēmas dažādības kontekstā.                                                                                                           | Iekļaujošās un speciālās pedagogijas zināšanu, prasmju un attieksmju integrācija praktiskajā darbā, izmantojot pētījumos balstītus un pierādītus paņēmienus.                                                                                                                                     |
| Spēs rosināt un īstenot inovatīvus risinājumus, veicinot pārmaiņas izglītībā dažādības kontekstā, tie būs teorētiski un pētījumos pamatoti.                                                                                                                                     | Iekļaujošās un speciālās pedagogijas zināšanu, prasmju un attieksmju integrācija praktiskajā darbā, izmantojot pētījumos balstītus un pierādītus paņēmienus.<br>Eksāmens: prezentācija par vienas profesionālas un zinātniskas problēmas dažādības kontekstā praktisku risinājumu, pašvērtējums. |
| Spēs izvērtēt un izmantot esošās zināšanas, prasmes, kompetences, piedaloties un organizējot pētniecisko darbību par dažādības jautājumiem, mērķtiecīgi un atbildīgi attīstot savu pedagogisko un pētniecisko kompetenci, nospraužot jaunus profesionālās pilnveides uzdevumus. | Iekļaujošās un speciālās pedagogijas zināšanu, prasmju un attieksmju integrācija praktiskajā darbā, izmantojot pētījumos balstītus un pierādītus paņēmienus.<br>Eksāmens: prezentācija par vienas profesionālas un zinātniskas problēmas dažādības kontekstā praktisku risinājumu, pašvērtējums. |

#### ***Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji***

| Kritērijs                                                                                                                                                   | % no kopējā vērtējuma |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| Zinātnisko rakstu par speciālo un iekļaujošo pedagogiju kritisks izvērtējums                                                                                | 20                    |
| Iekļaujošās un speciālās pedagogijas zināšanu, prasmju un attieksmju integrācija praktiskajā darbā, izmantojot pētījumos balstītus un pierādītus paņēmienus | 60                    |
| Eksāmens: prezentācija par vienas profesionālas un zinātniskas problēmas dažādības kontekstā praktisku risinājumu, pašvērtējums                             | 20                    |
| Kopā:                                                                                                                                                       | 100                   |

#### ***Studiju kursa plānojums***

| Daļa | KP  | Stundas  |          |         | Pārbaudījumi |        |       |
|------|-----|----------|----------|---------|--------------|--------|-------|
|      |     | Lekcijas | Prakt d. | Laborat | Ieskaite     | Eksām. | Darbs |
| 1.   | 6.0 | 24.0     | 24.0     | 0.0     |              | *      |       |